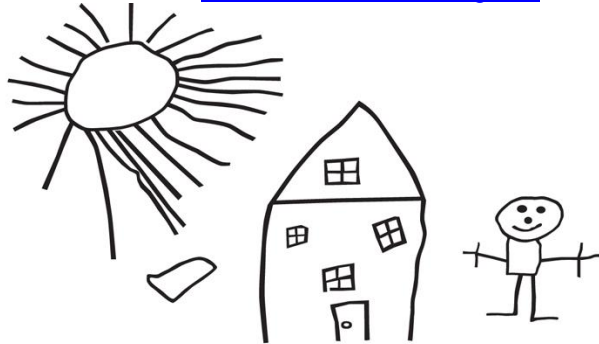

Mail: pedagog@osanstuabarnehage.no

Web: www.osanstuabarnehage.no

OSANSTUA BARNEHAGE

Svolvær

“Opplevelser, humor, vennskap og læring”

VIRKSOMHETSPLAN 2014 - 2020

FORORD

Ja, så er du altså i gang med å lese virksomhetsplanen til Osanstua Barnehage. Vi håper og tror at det vil bli nyttig og interessant lesing for deg. Når du har lest denne vil du vite mye mer om barnehagen, rammevilkår, eierne og personalet enn du gjorde før. Det viktigste du vil få kunnskap om er mål og planer, og hvordan vi skal jobbe for å nå disse i årene fremover.

Dere vil også få lese om hva vi mener er viktig å vektlegge de neste årene og hvordan vi skal gjøre dette.

Hvis man skal jobbe med barn må man være 100 % tilstede og være villige til å gi av seg selv på alle måter og områder.

Personalet i barnehagen er villige til det, og det gjør at barna som er i Osanstua Barnehage skal få et kvalitativt godt, allsidig og variert tilbud der opplevelser, humor, vennskap og læring er hovedingrediensene.

Apropos ingredienser -det første dere skal få lese er en kjempeoppskrift på en pedagogisk pai slik vi ville laget den.

Ønsker dere en engasjerende og positiv lesing videre!!

Beate H. Johansen

Styrer

PEDAGOGISK PAI !

Man tager hva man haver.....

- 1 Åpen håndfull kjærlighet**
- 1 Rot rensert respekt**
- 1 Øse innbakt trygghet**
- 1 Dæsj luftig varme**
- 1 Liter sammalt ansvar**
- 1 Kilo gilde impulser**
- 1 Kopp sprøstekt nysgjerrighet**
- 1 Knivsodd revet grensesprgning**
- 1 Fedd finskåren grensesetting**
- 1 Neve rå humor**
- 1 Strøken skje røket rutine**
- 1 Skjeppe bløtkokt ros**
- 1 Slant renskåren kommunikasjon.**
- 1 toppet skje renspektet galskap**
- 1 Slump skoldet spontanitet**
- 1 Mål nysilt kunnskap**
- 20 Snes stivpisket engasjement**
- 1 Bunt fersk tilstedeværelse**

Blandes av myndig hånd. Pensles med livserfaring, kritisk tenking og solidaritet. Overdrysses med et tynt lag selvironi og ettertanke.

Helles i langpanne!

Temp 37C

Steketid: så lenge der er liv!

Følges oppskriften er sjansen for en vellykket prosess meget god !!

Bonne appetit

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.0 BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK INSTITUSJON.....	5
1.1 Lov om barnehager	5
1.2 Rammeplanen	7
2.0 FORMÅLET MED VIRKSOMHETSPLANEN/ÅRSPLANEN.....	9
3.0 BARNEHAGENS RAMMEVILKÅR.....	10
3.1 Eiere	10
3.2 Beliggenhet.....	10
3.7 Forsikring	10
3.8 Vedtekter.....	11
3.9 Økonomi.....	11
3.4 Utemiljø	11
3.5 Inne miljø	11
3.6. Organisering	12
3.10. Personalet	12
3.10.1 Hvordan skal vi utvikle personalet?	13
3.11 Måltider / mat og tannpuss.....	14
4.0 HOVEDMÅL FOR ARBEIDET I BARNEHAGEN.....	14
4.1 For å oppnå disse målene skal personalet:	16
4.2 Oppdragelse - en prosess der voksne leder og veileder neste generasjon	17
4.3 Læring er en del av den sosiale kompetansen.....	17
4.4 Medbestemmelse -en del av den sosiale kompetansen.....	18
4.5 Barns medvirkning.	18
5.0.Motorisk utvikling, fysisk aktivitet og helse.....	19
6.0 LEK.....	20
6.1 Personalets oppgaver / rolle	21
7.0 PERSONALSAMARBEID	22
8.0 FORELDRESAMARBEID	23
8.1 Hva gjør barnehagen for å få et godt foreldresamarbeid:	24
9.0 PLANLEGGING, EVALUERING OG VURDERING.....	24

1.0 BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK INSTITUSJON.

Barnehagelovens definisjon av barnehager, rammeplan, årsplan og barnehagens forutsetninger, danner grunnlaget for barnehagens innhold og arbeidsform.

1.1 Lov om barnehager

§1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Endret ved lov 19 des 2008 nr. 119 (ikr. 1 aug 2010 iflg. res. 18 juni 2010 nr. 828).

§ 1a. Særlig formål

Eiere av private barnehager kan i vedtektene bestemme at verdiene i loven § 1 ikke skal forankres i den kristne og humanistiske arv og tradisjon.

Private barnehager og barnehager eiet eller drevet av menigheter innen Den norske kirke kan i vedtektene fastsette særlige bestemmelser om tros- eller livssynsformål.

Tilføyd ved lov 18 juni 2010 nr. 26 (ikr. 1 aug 2010 iflg. res. 18 juni 2010 nr. 827).

§2. Barnehagens innhold

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.

Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Barnehagen skal ha en helsefremmende og en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Departementet fastsetter nærmere regler om barnehagens innhold og oppgaver (rammeplan) ved forskrift.

Barnehagens eier kan tilpasse rammeplanen til lokale forhold.

Med utgangspunkt i rammeplan for barnehagen skal samarbeidsutvalget for hver barnehage fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Endret ved lov 18 juni 2010 nr. 26 (ikr. 1 aug 2010 iflg. res. 18 juni 2010 nr. 827), 17 juni 2016 nr.66 (ikr. 1 aug 2016 iflg. res. 17 juni 2016 nr 674).

§3. Barns rett til medvirkning

Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.

Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltagelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.

§ 4. Foreldreråd og samarbeidsutvalg

For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.

Foreldrerådet består av foreldrene/de foresatte til alle barna og skal fremme deres fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø. Er det i forskrift etter § 15 satt maksimalgrense for foreldrebetaling, kan bare foreldrerådet samtykke i foreldrebetaling ut over dette.

Samarbeidsutvalget skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Samarbeidsutvalget består av foreldre/foresatte og ansatte i barnehagen, slik at hver gruppe er likt representert. Barnehagens eier kan delta etter eget ønske, men ikke med flere representanter enn hver av de andre gruppene.

Barnehageeieren skal sørge for at saker av viktighet forelegges foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

(se lov om barnehager).

1.2 Rammeplanen

Rammeplanen er forskrift til ”Lov om barnehager”. Den er utarbeidet av Kunnskapsdepartementet.

Målet med rammeplanen er at den skal gi barnehagens personale og samarbeidsutvalg en forpliktende ramme å arbeide etter i planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet.

Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.

Rammeplanen retter seg derfor mot:

- Barnehagens personale, som redskap for planlegging, dokumentasjon og vurdering.
- Foreldre/foresatte for å gi innsikt i barnehagens virksomhet og mulighet til medvirkning og medbestemmelse i henhold til barnehagelovens §4
- Barnehageeiere som kan fastsette retningslinjer for tilpassning av rammeplanen (§2) og som har ansvaret for at den enkelte barnehage har nødvendige rammebetingelser
- Kommunen, som har ansvar for å føre tilsyn med at alle barnehagene i kommunen driver en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet i samsvar med lov og forskrifter (§16)

Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver redegjør for barnehagens samfunnsmandat.

Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg, danning, lek, vennskap, felleskap, kommunikasjon, språk og læring er sentrale deler. I tillegg er det også sju fagområder som er viktige deler av barnehagens læringsmiljø jmf. Kapittel 3

Planen fremhever betydningen av de voksnes holdninger, kunnskaper og ferdigheter til å møte, forstå og oppdra barn til aktiv deltagelse i et demokratisk samfunn.

Rammeplanen understreker barnehagens særegenhet som pedagogisk virksomhet. En konkretisering av den enkelte barnehages arbeid skal nedfelles i årsplanen, som fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

Syv fagområder som alle barn i barnehagen skal ha erfaring med.

1. Kommunikasjon, språk og tekst
2. Kropp, bevegelse og helse
3. Kunst, kultur og kreativitet
4. Natur, miljø og teknikk
5. Etikk, religion og filosofi
6. Nærmiljø og samfunn
7. Antall, rom og form

Disse fagområdene vil bli ivaretatt/arbeidet med gjennom daglige gjøremål, aktiviteter og ulike temaer som vi jobber med gjennom året.

2.0 FORMÅLET MED VIRKSOMHETSPLANEN/ÅRSPLANEN.

Gjennom disse planene vil foreldre og andre få en innsikt i det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Den skal vise hvordan vi i det praktiske arbeidet oppfyller formålet i barnehageloven og rammeplanen.

Virksomhetsplanen

- Er et dokument som gir oversikt over barnehagens mål, innhold og framgangsmåte for å nå disse målene.
- Skal gi økt bevisstgjøring om planlegging av virksomheten i institusjonen.
- Skal gi økt deltagelse omkring barnehagen.
- Skal gi økt engasjement slik at arbeidet i barnehagen blir mer effektivt og gir bedre resultater.
- Gi informasjon til eiere, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.
- Skal godkjennes av foreldrene, samarbeidsutvalget, eiere og kommunen.

Årsplanen

- Er et arbeidsdokument/grunnlagsdokument for førskolelærere, øvrige medarbeidere og personalgruppen som team for å styre barnehagen i en bestemt retning
- En skal være et hjelpemiddel for styring og vurdering av barnehagens innhold.
- Er utgangspunktet for samarbeid med foreldrene og en mulighet til å påvirke innholdet i barnehagen.
- Skal gi konkret og profesjonell informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eiere av barnehagen, politikere, ansatte i kommunen, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte. Den er også et grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen
- Er et viktig bindeledd mellom barnehage og samfunn
- Skal godkjennes av foreldrene, samarbeidsutvalget, eiere og kommunen.

3.0 BARNEHAGENS RAMMEVILKÅR.

Barnehagens kvalitet er avhengig av menneskelige og materielle rammevilkår. Disse må vurderes i forhold til de oppgaver barnehagen forventes å løse.

Barnehagen har ”åpen løsning” som innebærer blandet gruppe med barn i alderen 0-6 år.

Barnehagen er godkjent for barn mellom 0-10 år.

3.1 Eiere

Osanstua Barnehage er en privat barnehage som eies og drives av Osanstua Barnehage AS og er medlem av Private Barnehagers Landsforbund.

3.2 Beliggenhet

Som navnet tilsier ligger barnehagen i Osan, nærmere bestemt boligfeltet Juten.

Barnehagen ligger i rimelig gang avstand både fra de naturskjønne omgivelsene i Leirosen / Kongsmarka og fra bylivet i Svolve sentrum.

3.3 Åpningstidene

Barnehagen har åpent fra klokken 07.00 og stenger klokken 16.30. Mellom klokken 10.00 og 14.00 har vi ulike aktiviteter.

Personalet har samme arbeidstid som åpningstiden, så i tillegg til å ta imot/ta avskjed med barna, har de en del andre arbeidsoppgaver.

Barnehagen har åpent hele året. I henhold til hovedtariffavtalen skal barnehagen ha fem planleggingsdager i løpet av barnehageåret.

Barnehagen stenger kl 12.00 julaften, nyttårsaften og onsdag før påske.

3.4 Forsikring

Barn og ansatte er ulykkesforsikret. Denne forsikringen gjelder i barnehagen, på tur med barnehagen og til og fra barnehagen. Forsikringen dekker behandling hos lege og tannlege. Tapt arbeidsfortjeneste dekkes ikke før etter 14 dager hvis dere ikke har sykemelding eller legeerklæring.

3.5 Vedtekter

Alle foreldre må sette seg inn i og skrive under barnehagens vedtekter ved oppstart.

Barnehagen følger barnehageloven, rammeplanen, virksomhetsplanen og årsplanen for barnehagen og kommunens retningslinjer for barnehagedrift.

3.6 Økonomi

Den økonomiske situasjonen er pr. tiden forholdsvis bra. Inntektene til driften får vi fra foreldrebetaling og kommunalt tilskudd.

Vi har boligbyggelaget Lofoten bbl som fører regnskap for oss, og de utfører også en del administrativt arbeid.

3.7 Utemiljø

Både lokaler og ute området skal være egnet for formålet ut fra barnas alder og oppholdstid.

Tre krav er knyttet til det å være egnet:

- Lokale og ute området skal gi mulighet for variert aktivitet
- De skal være trygge
- De skal gi mulighet for tilpasning og fleksibel drift: De skal kunne tilpasses til barnegrupper med ulik alder og ulik oppholdstid.

Lekeklassen er stor ca.4100 kvm, men den er ganske flat. Heldigvis har vi en stor haug på baksiden av barnehagen som vi bruker til lekeområde. Vi er så heldige å ha både asfalt, grus og gress på vårt ute område. Det er dissestativer, sklier, klatrestativ, store sandkasser, en stor båt, stor treplatt og trebenker for ute aktiviteter pluss en del andre ute leker.

Vi har store friarealer også utenfor gjerdene som vi eier og benytter. Om vinteren bruker vi områdene til aking, skigåing, turer ol. og om sommeren kan vi plukke bær, blomster og naturmateriale. Haugen er fin å bruke til fysisk utfoldelse for barn.

3.8 Inne miljø

Barnehagen har et areal på ca 700 kvadratmeter og av dette er 360,0 kvadrat godkjent til leke og oppholdsareal. Alle rom er på ei flate. Den er tilpasset rullestolbrukere ved at vi har rullestol rampe, ikke dørstokker ol.

Barnehagen består av mange store rom. De ulike rommene blir benyttet til ulike aktiviteter – soving, klatring/hopping, IKT lek med dukker, lek med klosser, maling, tegning, fellesrom (det største rommet), som brukes til pusling, lesing, spille spill, førskoleaktiviteter og lignende. Vi har også fire garderober, 10 toaletter, 4 ytterganger, 2 vaskerom og 2 kjøkken. Barnehagen har fem innganger, fire som primært benyttes av barn og foreldre, og en som benyttes mest av personalet. Personalinngangen er inngang til styrers kontor, personalrom, personalgarderober, toaletter og en gang. Vi har varmekabler i noen av gulvene, esva i takene og varmegjenvinningsanlegg på alle rom.

3.9 Organisering

Barnehagen er flerkulturell, har ikke avdelinger, men åpen løsning. Det vil si at barn fra 0 til 6 år oppholder seg i de samme rommene. Alle barna bruker de ulike rommene etter hvilken aktivitet de ønsker å holde på med.

Barna har sine faste plasser i garderoben og ved matbordet. De voksne har og fast tilhørighet, slik at vi får best mulig oppfølging av det enkelte barn.

Ved at alle aldersgruppene er sammen en del av dagen, kan de lære av hverandre. De største lærer seg å hjelpe, vise hensyn og ha omsorg for de små, de er også gode kulturformidlere og språkforbilder for dem.

Vi mener det er viktig at barna får muligheten til å ha samvær med barn i forskjellige aldre og de har mange å knytte vennskap med.

I de aller fleste pedagogiske aktivitetene blir barna delt inn i gruppe etter alder, slik at oppleggene blir tilpasset den enkelte aldersgruppe.

3.10. Personalet

Barnehagen har 20 fast ansatte i 100 % stilling, men det kan variere noe. Antall personell blir hele tiden beregnet ut fra størrelsen på barnegruppa. Alle har en variert og allsidig arbeidsbakgrunn.

Sju har utdanning som førskolelærer med tilleggsutdanning både i økonomi og ledelse, mangfold og mestring, spesialpedagogikk, veiledning, IKT, dokumentasjon, relasjonsledelse, småbarns pedagogikk og 6-10 års pedagogikk. Assistentene har bred utdanning (fysioterapeut, spesialpedagogikk, fagarbeidere, IKT, og lignende.) mye kursing og lang erfaring. En del av

personalet har kunnskaper om astma og allergi. Hele personalet har jevnlig kurs i førstehjelp. Sammenlagt har personalet bred erfaring, utdanning, praksis og kursing. Det er faste vikarer ved sykdom.

Det er viktig at barna har kontakt med både kvinner og menn i løpet av dagen, derfor streber vi etter å ha minimum 20% menn i personalgruppa til enhver tid. Vi har også personell med annet språk og kultur. I en barnehage med en flerkulturell pedagogisk teori og praksis ser personalet på det språklige, kulturelle og religiøse mangfold blant barn, foreldre og personalet som en *normaltilstand*, og bidrar til at mangfold er en naturlig del av hverdagen i barnehagen. Alle er inkludert i barnehagens felleskap og barnehagen ivaretar barnets rett til å være annerledes i felleskapet.

Det har vært et godt samarbeid med andre opplæringsinstitusjoner, bedrifter og lignende. Samarbeidet tilfører både barnehagen og samarbeidspartnerne mye positivt. Selv om vi har dette samarbeidet er det viktig at det er en balansegang slik at det ikke skaper for mye uro i barnegruppa eller personalgruppa.

Personalgruppa er en sterk gruppe med mye kompetanse og erfaring. Mange av dem har jobbet sammen i mer enn ti år og utgjør et godt team. De har høy endringskompetanse og er flinke til å tilpasse seg.

Personalet viser et stort engasjement, lojalitet, høy arbeidsmoral og stor interesse for barns ve og vel.

3.10.1 Hvordan skal vi utvikle personalet?

Eiere og daglig leder vil

- Til enhver tid så langt mulig sørge for at personalet er i stadig utvikling og holder seg oppdatert i forhold til endringer og utvikling på barnehage sektoren.
- De skal stimulere og motivere personalet til å videreutvikle seg gjennom økt kunnskap (videre- etterutdanning og kurser) og nye utfordringer.
- Ta vare på og videreutvikle alle medarbeideres motivasjon og gi dem medansvar.
- Gi personalet mulighet til å holde seg oppdatert gjennom god tilgang på faglitteratur.
- Skal gjennom veiledning, kursing og evt. videre og etterutdanning gi personalet kompetanseheving og utvikling i forhold til deres arbeid/arbeidsoppgaver

Personalet skal føle seg verdifulle og verdsatte og skal få daglige tilbakemeldinger i forhold til sitt daglige arbeid og medarbeidersamtaler to ganger pr. år. De skal daglig få ros, ris, hjelp og veiledning i forhold til det arbeidet de utfører.

Personalet skal sammen gjennom samtaler, aktiviteter og sosialt samvær sørge for et godt arbeidsmiljø, der respekt, engasjement og trivsel står sentralt.

Eiere og daglig leder skal sammen med personalet kontinuerlig jobbe for å gjøre hverandre gode.

3.11 Måltider / mat og tannpuss.

Rammeplanen sier blant annet noe om at barnehagen skal være med på å gi barna gode kostvaner. Barna får to måltider pr. dag. Foruten brød og pålegg har vi frukt, grønnsaker, yoghurt, knekkebrød og grøt. På fredager har vi et varmt måltid. Barnehagen sørger for gebursdagsfeiring til hvert enkelt barn, for på denne måten å unngå store forskjeller. Alle barna vil da ha samme mulighet til å velge hva de ønsker, og det vil ikke påføre foreldrene noen ekstra utgifter.

Barnehagen legger stor vekt på måltidene, fordi vi mener dette er grunnleggende viktig. I en hektisk hverdag er det ikke til å unngå at barn opplever stress og tidspress også i forhold til måltider. I barnehagen bruker vi god tid.

Barnehagen er også opptatt av at barna skal få innarbeidet gode vaner i forhold til tannhelsen sin. Vi har derfor innført daglig tannpuss for alle etter frokost.

4.0 HOVEDMÅL FOR ARBEIDET I BARNEHAGEN.

Osanstua barnehage har valgt sosial kompetanse som hovedmål for denne perioden.

Sosial kompetanse skal være noe som vi jobber med i det daglige gjennom ulike aktiviteter og gjøremål.

Å arbeide med sosial kompetanse handler først og fremst om å ivareta og styrke det unike og spesielle hos hvert enkelt barn, samtidig som vi fokuserer på hvordan de individuelle sidene kan brukes på en best mulig måte i samspillet med andre. Dette skal vi gjøre på en måte som

ivaretar barnets positive selvbilde samtidig som det tar hensyn til andre barn. Hvis vi klarer å verdsette ulikhetene i stedet for å fremelske likheter, gir vi barna en mulighet til å mestre mangfoldet. Vårt ønske for barna er at de skal omgås hverandre med respekt.

Mange barn tilbringer store deler av sin oppvekst hos oss, og dette gir oss et stort ansvar. Barnehagen er et hjem i miniatyr- her lever voksne og barn side om side. Voksne som trives sender positive bølger til barna og påvirker deres trivsel – samtidig som barnas trivsel påvirker de voksne.

Vi vil la humor og livsglede gjennomsyre hverdagslivet i barnehagen da vi vet at humor er en væremåte, en livsform som er et mål i seg selv. Virkelig glede er sterkt knyttet til handlinger særlig i forhold til andre mennesker.

Det viktigste er likevel at humoren gir livsglede og overskudd.

Målet er å skape et godt og utviklende miljø, bygd på trygge gode relasjoner, der alle opplever å lykkes i samspill med andre.

Barn har rett til omsorg og skal møtes med omsorg. Barnehagens personale har en yrkesetisk forpliktelse til å handle omsorgsfullt overfor alle barn i barnehagen. Dette stiller krav til personalet om oppmerksomhet og åpenhet ovenfor det unike hos hvert enkelt barn, og det unike i situasjonen og i gruppen. Omsorg har verdi i seg selv, er nært knyttet til oppdragelse, helse og trygghet, og er samtidig en viktig forutsetning for barns utvikling og læring.

Vi vil være med på å utvikle selvstendige, fornuftige og følsomme barn som foretar sine vurderinger innenfor trygge rammer, og som har evnen til å ta hensyn til og vise omsorg for andre.

Når vi arbeider med barns utvikling, er det vanlig at vi setter oss mål. Vi utarbeider mål for hvilke holdninger, kunnskaper og ferdigheter vi ønsker å lære/gi barna.

Disse målene vil vi nå gjennom den daglige samhandlingen og de temaene vi skal arbeide med.

Holdninger:

- Bli trygg på seg selv
- Vise omsorg og respekt for andre
- Få positive holdninger til samarbeid i vid forstand.

- Være ærlig og positiv

Kunnskaper:

- Kunnskaper om seg selv og andre
- Tilegne seg generelle kunnskaper som er vesentlige å kunne nå, og senere i livet.
- Være positiv til det å tilegne seg ny kunnskap

Ferdigheter:

- Barna skal utvikle sitt språk, identitet, selvstendighet, kreativitet og fantasi
- Samarbeider og knytter vennskap med andre (den sosiale utvikling)
- Styrke den motoriske utviklingen
- Være positiv til å tilegne seg nye ferdigheter

4.1 For å oppnå disse målene skal personalet:

- Omsorg skal prege alle situasjoner i dagliglivet og komme til uttrykk når barna leker og lærer, i stell, måltider, og påkledning.
- Det skal være gode relasjoner og gjensidighet i samspillet mellom personalet og barna
- Lære barna å se en sak fra flere synsvinkler, samarbeide, ta hensyn til og vise omsorg for andre. Dette er med på å utvikle sosial kompetanse og er et viktig bidrag i et livslangt læringsperspektiv.
- Ha ansvar for at barn som opplever omsorgssvikt i hjemmet kan få oppleve trygghet og stabilitet i barnehagen.
- Ha respekt for barn og barndommens egenart.
- Hjelp barna til å utvikle positivt selvbilde og tro på egen læreevne.
- Bidra til at barna utvikler selvstendighet, kreativitet og fleksibilitet.
- Bidra til at barna utvikler et godt og muntlig språk og lære å kommunisere effektivt på ulike plan.
- Ha respekt for barn og barndommens egenart.
- Lære barna å ta og opprettholde kontakt med andre barn og voksne.
- Sosial handledyktighet og kommunikasjonsevne henger uløselig sammen. Å forholde seg til andre er kanskje det mest vesentlige barnet lærer seg i barndommen.

Barnehagelivet består av komplekse samspill mellom mennesker... Dette krever et ansvarsbevisst personale som er nærværende og engasjerte i det enkelte barns trivsel og utvikling.

4.2 Oppdragelse - en prosess der voksne leder og veileder neste generasjon

- Gjennom oppdragelsen skal vi overføre verdier, normer, tanker, uttrykks - og handlingsmåter.
- Personalet skal veilede barn i deres veksling mellom samfunnets normer og sosiale krav og egen væremåte. Oppdragelse må skje i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem.
- Personalet i barnehagen skal kunne begrunne verdimeslige standpunkter knyttet til oppdragelse både overfor seg selv og foreldrene.
- Oppdragelsen skal skje i tråd med barnehagens verdigrunnlag og legge grunnlaget for barns mulighet til aktiv deltagelse i et demokratisk samfunn.

Når vi er omsorgsgivere for den oppvoksende generasjon, er det viktig at vi er våkne og tilstede i alt som skjer.

4.3 Læring er en del av den sosiale kompetansen

Barnehagen skal gi barna grunnleggende kunnskaper på sentrale og aktuelle områder.

Vi skal støtte barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær. De skal få utfordringer med utgangspunkt i egne interesser, kunnskaper og ferdigheter, og vi skal bidra til å gi dem et godt grunnlag for livslang læring.

Barnas egne interesser og spørsmål skal danne grunnlaget for læringsprosesser og temaer, og hvordan personalet møter barns uttrykk gjennom kropp, språk, følelser og sosiale relasjoner har betydning for læringen deres.

Vennskap og tilrettelegging for gode relasjoner er en forutsetning for god læring og opplevelse av glede og mestring.

De sju fagområdene vil vi knytte både til formelle og uformelle lærings situasjoner.

Personalet skal dele av sin kunnskap, utvise engasjement og oppfinnsomhet for å vekke interesse og engasjement hos alle barna.

Læring vil også være preget av kvaliteten i samspillet mellom personalet og barna, og vi skal vektlegge en anerkjennende væremåte i forhold til barnas læring.

Personalets handlinger og holdninger er avgjørende i forbindelse med barns lærings erfaringer, tidlige erfaringer og opplevelser som påvirker selvoppfatningen. For å fremme læring vil vi gi støtte og utfordringer med varierte opplevelser, kunnskaper og materialer.

4.4 Medbestemmelse -en del av den sosiale kompetansen.

Barns synspunkter vektlegges i samsvar med dets alder og modenhet. Personalet skal ta utgangspunkt i barnets egne uttrykksmåter. Vi vil prøve å lytte, tolke deres kroppsspråk og være observante i forhold til deres handlinger, estetiske uttrykk og deres verbale språk.

Skal vi ta barns medvirkning på alvor forutsetter dette god kommunikasjon mellom barnet og personalet og mellom personalet og foreldrene.

Barns rett til medvirkning krever tid og rom for å lytte og samtale.

Barnehagen må planlegge slik at det gis tid og rom for barns medvirkning, slik kan de bli motivert til å påvirke sin egen hverdag. Barna vil få erfare tydelige og ansvarsfulle voksne som tar ansvaret for hele gruppen

For at barna skal ha medbestemmelse i dagliglivet vil vi

- Lytte til barnas tanker og meninger
- La barna skal være med og ta flertallsavgjørelser i dagligdagse aktiviteter.
- Lytte til og ta oss tid til å høre på hva barna har og si. Barna skal få øve seg i å argumentere for sine standpunkter- men de kan ikke alltid oppnå det de ønsker for det. Den voksen må være tydelig på hva som er lov og ikke lov.
- Følge opp barnas inntresser i praksis.
- Ta hensyn til hva barna har lyst til og interesserer seg for når vi planlegger.
- La barna få større mulighet for og delta i praktiske gjøremål.

4.5 Barns medvirkning.

Barns medbestemmelse er et forholdsvis nytt tema som er kommet inn i rammeplanen og som ny lov § 3 i barnehageloven.

Vi har foreløpig fått lite føringer på hvordan barns medbestemmelse skal praktiseres, men så langt ser det ikke ut som det blir de store forskjellene i forhold til det vi har gjort tidligere. Når det gjelder deres medvirkning i forhold til evaluering og vurdering vil vi la barna være med på å vurdere hvordan de synes tema vi har jobbet med har vært (hva de har likt best, minst, hva de ville gjort mer av og lignende.)

Barns medvirkning betyr nødvendigvis ikke at vi skal gi barna flere valgmuligheter, men om hvordan personalet forstår sin rolle og hvordan de evner å se bak og tolke barns intensjon. Ut fra utsagn, historier og reaksjoner til barna, er aktiviteter endret underveis, tema er skiftet, ting er blitt gjort på andre måter enn det som er tenkt i utgangspunktet.

Det er viktig at personalet er observante ovenfor barna i alle situasjoner. De må kunne ”lese” barna og være flinke lyttere og virkelig høre hva barna sier. Det må være tid og rom til og ha gode samtaler med barna. Det er viktig at barnehagen tilbyr barna en best mulig hverdag, og for at alle parter (både barn, foreldre og samfunn) skal få det de forventer og krever.

5.0. Motorisk utvikling, fysisk aktivitet og helse.

Variert fysisk aktivitet både ute og inne er av stor betydning for å utvikle en sunn kropp. Daglig lek og allsidig fysisk aktivitet er derfor svært viktig for førskolebarn og kan ikke overvurderes i forhold til det å utvikle sunne og naturlige vaner.

Gjennom arbeid med kropp, bevegelse og helse skal barnehagen bidra til at barna

- Får en positiv selvoppfatning gjennom kroppslig mestring
- Skaffe seg gode erfaringer med varierte og allsidige bevegelser og utfordringer.
- Videreutvikle sin kroppsbeherskelse, grovmotorikk og finmotorikk, rytme og motoriske følsomhet.
- Får gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider
- Utvikle glede ved og bruke naturen til utforskning og kroppslige utfordringer og får en forståelse av hvordan en bruker og samtidig tar vare på miljøet og naturen.
- Utvikle forståelse og respekt for egen og andres kropp og for at alle er forskjellige.
- Få grunnleggende kunnskap og gode vaner med hensyn til hvordan de selv kan ivareta egen kropp, helse og velvære.

Mange barn tilbringer store deler av sin oppvekst hos oss, og dette gir oss et stort ansvar.

5.1 Personalets oppgaver/rolle

- Tilrettelegge for fysisk aktivitet hver dag.
- Være bevisst grov og finmotorisk trening.
- Sørge for fysisk utfordring og mestring.
- Lære bort gode kostvaner ved et variert og allsidig kosthold.
- Bruke nærmiljø både vei, fjell, sjø, skog og mark.
- Bruke tradisjonelle og utradisjonelle aktiviteter som styrker motorisk utvikling, fysisk aktivitet og helse.
- Lære å ivareta egen kropp og helse ut fra alder og modningsnivå.

6.0 LEK

Det er tatt med et eget punkt om lek fordi den er en stor del av barnas hverdag i barnehagen, og det å støtte barnas leke muligheter er en av våre viktigste oppgaver.

Barnehagen skal gi barn mulighet for lek, livsutfoldelse og meningsfulle opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.

Leken skal ha en fremtredende plass i barns liv i barnehagen. Den har egenverdi og er en viktig side ved barnekulturen. Leken er et allment menneskelig fenomen der barn har høy kompetanse og engasjement. Den er en grunnleggende livs og læringsform som barn kan uttrykke seg gjennom. Leken har mange uttrykksformer og kan føre til forståelse og vennskap på tvers av alder, språklig og kulturell ulikhet. I et lekefelleskap legges grunnlag for barns vennskap med hverandre. Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningsskaping i barnehagen. I samhandling med hverandre legges grunnlaget for læring og sosialkompetanse.

Makt og utestenging i leken kan hindre vennskap og gode relasjoner. Barn lærer og utvikler en sammensatt kompetanse gjennom leken.

Leken er en del av barnekulturen og gjenspeiler forhold i barns oppvekstmiljø og i samfunnet generelt. Små barns lek er tett forbundet med deres særegne humor. Barn leker med utgangspunkt i sin nysgjerrighet, sine evner og forutsetninger.

Barndommen som livs fase har stor egenverdi, og barns egen frie tid, egen kultur og lek er grunnleggende.

Lek er barnas viktigste uttrykksform. Gjennom lek frigjør barna egne krefter, evner og anlegg.

I leken prøver barna ut erfaringer, bearbeider opplevelser og utvikler tanker. I leken utløses barnas naturlige spontanitet, fantasi, nysgjerrighet og skapertrang. Gjennom leken overfører de større barna deler av barnekulturen til de mindre.

Lek er en aktivitet som er spontan, frivillig, ikke målrettet og uavhengig av ytre belønning.

Den er et uttrykk for barns egne forestillinger, erfaringer og minner/ erindringer.

Det viktigste med leken er dens late som karakter. Lek er ikke ”ordentlig” det er ”bare noe vi leker”. Leken er opprinnelig sosial, grunnlaget for all lek også regel lek læres allerede på stallebordet.

6.1 Personalets oppgaver / rolle

Den voksnes rolle i lekens utvikling er viktig.

Det er den voksne som først trener lydhørhet overfor lekesignalene og lærer barnet de grunnleggende lekereglene, enighet, gjensidighet og vekselvirkning

Hvis de voksne, kan leke, finne på nye leker, innta en lekevennlig holdning, og oppmuntre til lek, blir barnas lek rik, variert og utviklet.

Personalet skal

- Skape den gode, trygge atmosfæren som leken krever, og vise respekt for leken og beskytte den.
- La barna leke i fred når de leker godt og konsentrert.
- Organisere, delta i barnas lek på barnas premisser, la dem få tid til lek og være tilstede som en trygghet
- Delta i lek for å lære hvert enkelt barn bedre å kjenne.
- Tilrettelegge fysisk miljø slik at det gir gode og varierte muligheter for lek, og gi barna inntrykk og opplevelser som materiale til leken.
- Legge tilrette ytre vilkår for leken i form av beskyttende lekeområder, plass og materiell. Vi må også gi dem tid til lek.
- Bruke de erfaringer ungene har, og samtidig gi dem nye opplevelser, direkte gjennom turer, arbeid i barnehagen, gjennom sang, fortellinger, bøker osv.

- Utvikle evnen til oppmerksomhet og samarbeid bl.a. ved å vise hensyn til å hjelpe de som trenger det, gi rom for utvikling, trening i viktige ferdigheter gjennom lek. (Bevegelse, sang/musikk, fortellinger, drama forming.)
- Delta aktiv i leken når det er behov for det, være støttespiller og hjelpe barna i gang med leken.
- Bli mer beviste på sin rolle og jobbe målbevisst for å bli stadig bedre på dette området. Det kan vi gjøre ved å bruke mer tid til å delta aktivt i barnas lek både ute og inne.

7.0 PERSONALSAMARBEID

Personalet skal klare å skape en god/innholdsrik hverdag og et godt barnehageopphold for barna gjennom et godt samarbeid de voksne imellom.

Barnehagens viktigste ressurs er menneskene som arbeider der. Betydningen av personalets kompetanse, arbeidsglede, engasjement, evne og vilje til å utvikle sitt arbeid i hverdagen kan neppe overvurderes. Ingen materielle ressurser kan erstatte dette, men mangelen på tilstrekkelige ressurser kan effektivt hindre at personalet får tatt i bruk krefter og evner til det de skulle bruke til å skape et godt oppvekstmiljø og en god barndom for barna.

Det kreves kunnskaper for å kunne utvikle et variert og stimulerende miljø i barnehagen og for å støtte og veilede det enkelte barn. I barnehagen arbeider voksne med forskjellig kunnskap og erfaringsbakgrunn tett sammen om felles oppgaver. Alle har behov for å utvikle og vedlikeholde kunnskap, men deres konkrete opplæringsbehov vil være forskjellig.

Mål, utvikling, arbeidsmetoder, evaluering og vurdering av personal-samarbeid vil være i en personalplan som er forbeholdt personalet.

Personalet i barnehagen er med på en kontinuerlig endring og de prøver til enhver tid å holde seg oppdatert i forhold til de krav og forventninger som stilles til personell som skal jobbe med barna i vår barnehage. Personalet skal til enhver tid jobbe mot å samarbeide på en best mulig måte til beste for barna. Vi jobber også for at personalet skal få mer kunnskap og egenutvikling slik at de bli tryggere på seg selv og kan tørre å by mer på seg selv i forhold til barna.

7.1. Personalets oppgaver/rolle

Personalet skal sørge for at det finnes masse humor og glede i personal gruppa, slik at barna får en hverdag preget av spøk, humor og glede.

- Vi skal sørge for at vi gir hverandre ros og ris, hjelp og veiledning.
- Vi skal behandle hverandre med respekt, omsorg og forståelse.
- Vi skal få et godt personalsamarbeid ved at vi er åpne og ærlige overfor hverandre.
- Vi skal sørge for gode relasjoner ved at vi har og får positive felles opplevelser også utenfor arbeidsplassen (sosiale sammenkomster, kurs, konferanser, studieturer el.)

8.0 FORELDRESAMARBEID

Foreldre og personalet skal bli gode samarbeidspartnere for at barnet skal ha best mulig utbytte av oppholdet sitt i barnehagen.

Rammeplanen for barnehagen sier at foreldrene skal ha innflytelse på årsplanleggingen og vurderingsarbeidet i barnehagen og på barnehagens aktiviteter gjennom året. Idealet er et gjensidig samarbeidsforhold, hvor begge parter gir hverandre råd, hjelp og støtte.

Foreldresamarbeidet skal skje både gjennom formelle kanaler, som foreldreråd og samarbeidsutvalg og uformelle samarbeidsformer som foreldremøter, foreldresamtaler, dugnader og foreldrekaffe.

Foreldrene er en ressurs for barna i barnehagen. Det er fint hvis foreldrene har mulighet til å være med oss på turer og utflukter utenfor barnehagen eller om de ønsker å være sammen med oss i barnehagen ved spesielle anledninger.

For å utvikle samarbeid trenger vi tilbakemelding og respons på det vi gjør/ikke gjør. Personalet må gi foreldrene muntlig og skriftlig informasjon om hva som skjer i barnehagen og foreldrene må lese den informasjon som blir hengt opp i gangen el. Garderoben slik at de til enhver tid er orientert om hva som skjer eller har skjedd i barnehagen.

Det er viktig at foreldrene føler trygghet til barnehagen og personalet, dette gjør det lettere for barna å føle trygghet og trives i barnehagen.

8.1 Hva gjør barnehagen for å få et godt foreldresamarbeid:

- Barn og foreldre får tilsendt velkomstskriv med nyttig informasjon når de har fått plass hos oss.
- Når barna starter i barnehagen blir vi enige med foreldrene om hvor stor % plass de ønsker/trenger til sine barn, hva de kan spise, drikke, soving og evt. annet foreldre og barnehage synes er viktig å avklare.
- Barnehagen er en service bedrift og vi prøver å ”serve” (tilfredsstille) barn og foreldre så langt som overhode mulig.
- Vi tar imot barn og foreldre i garderoben om morgenen. Dette for at barnet skal føle seg velkommen, men også for en kort samtale med foreldrene.
- Vi snakker med foreldre og barn, sier adjø og at vi venter dem neste dag.
- Vi har samtaler med foreldre på telefon når det er behov for det.
- Har foreldresamtaler med foreldrene 2 ganger pr. barnehageår eller mer hvis foreldrene ønsker.
- Vi har foreldremøter minimum 2 ganger pr. år
- Vi skal være lydhøre og behandle alle foreldre med toleranse og respekt.
- Foreldrekaffe hvor foreldrene blir invitert til kaffe og kaker etter arbeidstid.
- Foreldrene kan være med på å utarbeide emner vi skal jobbe med i løpet av året.
- Foreldrene får evaluering skjema el. slik at de er med på å evaluere året som er gått.
- Vi har flere foreldre med på overnattingstur til Storfjorden.
- Vi prøver å ha dugnad og fest sammen med foreldrene 1 gang pr. år.

9.0 PLANLEGGING, EVALUERING OG VURDERING

Barnehagens pedagogiske virksomhet skal planlegges, dokumenteres og vurderes.

Planleggingen vår baseres på kunnskap om barns utvikling og læring individuelt og i gruppe, observasjon, dokumentasjon, refleksjon og systematisk vurdering og på samtaler med barna og foreldrene.

Barnehagen har inntil fem planleggingsdager i året. Disse brukes til kursing, planlegging av temaer/emner, barnehagens virksomhet osv. De brukes også til evaluering og vurdering av arbeidet vi gjør og har gjort.

Barnehagens personale har møte minst en gang pr. måned. Da evalueres forrige måneds jobbing og planer blir laget for neste tema. Andre ting som blir drøftet er aktiviteter som skal foregå, generelt om barnegruppa og hvert enkelt barns utvikling.

Vi vil bruke muntlig og skriftlig evaluering hvert halvår både i forhold til de emner vi arbeider med, barna, foreldre- og personalsamarbeid.

Foreldrene har hele tiden mulighet til å være med på å evaluere vårt arbeid gjennom muntlige samtaler daglig, foreldresamtaler, foreldremøter, evalueringsskjemaer el.

Barnehagen har utarbeidet årsplan og virksomhetsplan som beskriver hva vi vil oppnå og hva virksomheten skal inneholde. Barnehagen har også andre plandokumenter som for eksempel halvårsplaner, periodeplaner, uke planer og lignende.

Virksomhetsplanen for en langsiktig periode (for eksempel 3-5 år) er for å sikre progresjon i barnehagens innhold i forhold til barnas vekst og utvikling.

Vi må sette av tid til planlegging og vurdering i barnehagen, men det må vurderes hvor mye tid som skal brukes til dette.

Barna skal også være med i planleggingen, de kan komme med nye spontane forslag i de voksnes allerede fastlagte plan. Barn lever i nuet og ser lettere mulighetene enn voksne. Blir barna da tatt på alvor kan de få holdninger preget av initiativ, aktivitet og selvtillit.

Barna vil og være med på evaluering/vurdering gjennom barneintervju, spørreskjema og muntlig evaluering.

Vurderingen er viktig for å fornye og videreutvikle virksomheten og barnehagen som organisasjon, og fremme positiv utvikling av barnehagens praksis.

Vurdering skal

- Støtte de voksne i planlegging og bidra til å sikre at utvikling av barnehagen skjer på en bevist måte.
- Være helhetlig allsidig og bør omfatte både det enkelte barns utvikling og barnegruppens fungering, personalgruppa, forhold mellom barna og de voksne, foreldre samarbeid, barnehagen som organisasjon og lignende.
- Egenvurdering er en stor utfordring personalgruppen. Vurderingsarbeid gir økt kunnskap og kompetanse hos personalet som kan ta lærdom av egne erfaringer.

- Si noe om det enkelte barns trivsel, læring og utvikling.
- Si noe om hele gruppen i lek og sosialt samspill.
- Innebære selvrefleksjon og er en forutsetning for endring og utvikling av barnehagens innhold.
- Skal etter endt barnehageår brukes i arbeidet med neste årsplan.
- Skal være med på å gi de ansatte tilbakemelding på virkningene av arbeidet med barna. Denne vurderingen hjelper oss til å se om vi oppnår det vi ønsker i arbeide med barna i barnehagen vår.

Samarbeidsutvalg kan være med i vurderingsarbeid, dette som en del av årsplanleggings prosessen.

Grundigere planer for hvordan personalet skal arbeide med vurdering og evaluering vil komme frem i vår personalplan.

Vi ønsker å gi barna en best mulig utviklende og en ”god barndom”. Dette ønsker vi å gjøre gjennom at barna til enhver tid omgås voksne og barn som bryr seg om dem og som gir dem tilbakemeldinger på dette. De skal ha voksne rundt seg som har bred kunnskap og kompetanse i forhold til barns utvikling, menneskelige relasjoner, foreldres ønsker og samfunnets kompetansekrav. Tiden i barnehagen skal bestå av gode relasjoner, mange gode opplevelser og masse kunnskap.

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barnas utvikling og læring

Vi vil kontinuerlig arbeide med kvalitet og kvalitetssikring for enkelt barn og barnegruppa.

Personalet vil gjøre alt vi kan for at hvert enkelt barn skal ha de aller beste oppvekstvilkår hos oss.

Vi legger hovedvekt på *opplevelser, humor, vennskap og læring*. Dette skal gjennomsyre alt vi gjør og foretar oss i barnehagehverdagen.

Alle barn skal få med seg positive opplevelser av ulike slag både ute og inne.

De skal få le og ha det moro hver dag, de skal få venner og alltid ha noen å være sammen med.

De skal lære noe nytt og oppleve mestring.

Barn skal føle at det positivt å være i barnehagen, og minnene herfra skal huskes med glede.

Vi vil være med på å utvikle selvstendige, fornuftige og følsomme barn som foretar sine vurderinger innenfor trygge rammer, og som har evnen til å ta hensyn til og vise omsorg for andre.